

Dosarul nr. 3r-161/2023
2-18012925-01-3r-21062023

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud.: A. Sârbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud.: V. Movilă, E. Dvurecenschii, S. Pilipenco)

DECIZIE

16 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând recursului depus de către Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Sobor împotriva Primăriei comunei Sadîc și Consiliului comunal Sadîc, persoană terță Fundația „Nicolae Sulac” privind contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 16 mai 2023 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La 05 februarie 2018, Ion Sobor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăria comunei Sadîc și Consiliului comunal Sadîc, persoană terță Fundația „Nicolae Sulac” cu privire la anularea refuzului Primăriei comunei Sadîc, raionul Cantemir expus în scrisoarea nr. 09 din 10 ianuarie 2018 și obligarea autentificării notariale a contractului de vânzare-cumpărare a terenului cu suprafața de 0,30 ha cu număr cadastral xxxx.

Prin încheierea din 23 mai 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir a fost declinată competența în favoarea judecătorului din Judecătoria Cahul, sediul Central specializat în materia de contencios administrativ.

Prin încheierea din 11 iulie 2019 a Judecătoriei Cahul s-a dispus a fost declinată competența instanței de drept comun în favoarea instanței de contencios administrativ.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea.

S-a anulat refuzul expus în scrisoarea nr. 09 din 10 ianuarie 2018 semnată de Primarul comunei Sadîc, raionul Cantemir, Gîrnu Ion.

S-a obligat Primăria comunei Sadîc, raionul Cantemir să legifereze posesia/folosința terenului proprietate publică aferent construcțiilor private cu număr cadastral xxxx prin încheierea contractului de vânzare-cumpărare sau locațiune/arendă.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

La 09 ianuarie 2023, Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 14 decembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, solicitând anularea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri. Totodată, a menționat că motivarea apelului va fi prezentată suplimentar după notificarea hotărârii motivate (f.d.159).

La 06 ianuarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Ion Sobor, reprezentat de avocatul Gheorghe Josu a depus apel nemotivat, iar la 22 martie 2023 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 14 decembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central (f.d.160, 171-174).

Prin încheierea din 16 mai 2023 a Curții de Apel Cahul a fost declarat inadmisibil apelul depus de Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir împotriva hotărârii din 14 decembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central pe motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

La 14 iunie 2023, Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir a depus recurs împotriva încheierii instanței de apel, prin care a solicitat anularea încheierii din 16 mai 2023 a Curții de Apel Cahul.

În motivarea recursului, recurentul și-a manifestat dezacordul cu încheierea contestată menționând că în încheierea din 16 mai 2023, instanța de apel a invocat că în adresa apelantului Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir a fost expediată notificarea instanței de apel privind propunerea apelantului să prezinte motivarea apelului în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Potrivit avizului de recepție anexat, notificarea instanței de apel a fost recepționată la 03 aprilie 2023.

Recurentul susține că cele invocate în notificarea Curții de Apel Cahul, de fapt se referă la apelantul SRL „Bejui Companie”, dar nu la apelantul Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc.

La 21 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimațiilor copia recursului, informându-i despre posibilitatea depunerii referinței, însă aceștia nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință la recurs.

În conformitate cu art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în

cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite 3 neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat încheierea contestată la 16 mai 2023, fiind notificată Primăriei comunei Sadîc și Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir 30 mai 2023, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d.200-201).

Astfel, recursul depus de Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir la 14 iunie 2023, este în termen.

În conformitate cu art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților.

Studiind materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele motive.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinînd recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Conform art. 232 din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărîrea contestată.

Din actele cauzei rezultă că dispozitivul hotărîrii Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțat la data de 14 decembrie 2022 (f.d. 148).

La 09 ianuarie 2023, în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii din 14 decembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul

Central (f.d.159).

Prin încheierea din 16 mai 2023 a Curții de Apel Cahul a fost declarat inadmisibil apelul depus de Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir împotriva hotărârii din 14 decembrie 2022 a Judecătorei Cahul, sediul Central, deoarece apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Pentru a dispune astfel, instanța de apel, a constatat că potrivit scrisorii de expediere din 20 februarie 2023, în adresa apelantului Primăria și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir a fost expedită hotărârea motivată a Judecătorei Cahul sediul Central din 14 decembrie 2022 (f.d.151). De asemenea s-a indicat că în adresa Primăriei și Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir a fost expedită notificarea instanței de apel, cu propunerea apelantului să prezinte motivarea apelului în termen de 30 zile de la data notificării hotărârii motivate, iar potrivit avizului de recepție atestă că notificarea instanței de apel a fost recepționată la 03 aprilie 2023 (f.d.184-185).

Astfel, apelantul Primăria și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir urma să prezinte motivarea apelului în termen de 30 zile de la data notificării hotărârii motivate, însă apelantul nu s-a conformat rigorilor legale, nu a depus motivarea apelului nici în termenul prevăzut de lege, nici mai târziu, și nici nu a solicitat repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului în modul prevăzut de art. 237 din Codul administrativ.

Analizând circumstanțele expuse în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de apel pripit a declarat inadmisibil apelul depus de Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că prin notificarea nr. 897 din 27 martie 2023, Curtea de Apel Cahul a notificat părțile despre intentarea procedurii de apel, totodată a propus apelantului SRL „Beju&Companie”, să prezinte motivarea apelului în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate (f.d.176-177).

Conform art. 97 alin. (1) - (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice.

Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Totodată, potrivit art. 109 din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc nr. 2436 rezultă că la 24 februarie 2023, Judecătoria Cahul, sediul Central a expediat în adresa apelantului spre cunoștință și copia hotărârii motivate a primei instanțe (f.d.157), însă la materialele cauzei lipsește dovada notificării.

În astfel de circumstanțe, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că instanța de apel pripit a considerat a fi incidente cazului prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ și prin încheierea din 16 mai 2023, prematur a declarat ca fiind inadmisibil apelul depus de Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir.

Mai mult, este inacceptabilă abordarea Curții de Apel Cahul care în textul încheierii contestate a făcut trimitere la notificarea din nr. 897 din 27 martie 2023, din care rezultă că a propus apelantului SRL „Beju&Companie”, care de altfel nu este parte în prezentul proces, să prezinte motivarea apelului în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate (f.d.176-177), dar nu Primăriei comunei Sadîc și Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir.

Instanța de recurs observă că, în condițiile speței, hotărârea motivată a Judecătoria Cahul, sediul Central, nu a fost notificată Primăriei comunei Sadîc și Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir, lipsind probarea notificării, or art. 232 alin. (2) din Codul administrativ expres prevede că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Astfel, la caz, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază critic concluzia instanței de apel precum că termenul de 30 de zile pentru prezentarea motivării apelului la Curtea de Apel Cahul a început să curgă de la data notificării instanței de apel recepționată de apelant la 03 aprilie 2023, în condițiile în care la materialele cauzei lipsește cu certitudine dovada notificării hotărârii motivate apelantului. Cu atât mai mult, că din conținutul respectivei notificări nu rezultă că instanța de apel i-ar fi remis suplimentar apelantului hotărârea motivată din 14 decembrie 2022 a Judecătoria Cahul, sediul Central.

Subsecvent, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată caracterul contradictoriu încheierii recurate, și anume, deși în partea motivată a încheierii instanța de apel subliniază că Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir nu a depus motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanței, totuși în dispozitivul încheierii, Curtea de Apel Cahul declară inadmisibil apelul pe motiv că a fost depus după expirarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Or, în sensul art. 6§1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanțele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. Actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și

obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește

Prin urmare, faptele relatate generează anularea încheierii recurate, or menținerea acesteia în condițiile enunțate, ar constitui pentru Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir o îngrădire a posibilității de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Soluția adoptată de instanța de apel, prin încheierea contestată, nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Din considerentele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir, de a anula încheierea din 16 mai 2023 a Curții de Apel Cahul și de a restitui cauza la rejudecare la Curtea de Apel Cahul.

Conform art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul depus de către Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir.

Se anulează încheierea din 16 mai 2023 a Curții de Apel Cahul, adoptată în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Sobor împotriva Primăriei comunei Sadîc și Consiliului comunal Sadîc, persoană terță Fundația „Nicolae Sulac” privind contestarea actului administrativ și se restituie cauza la rejudecare la Curtea de Apel Cahul.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc